

# РЕШЕНИЕ

№ 124

гр. Пловдив, 26.03.2024 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ,** в публично заседание на тринадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Вера Ив. Иванова

Членове: Катя Ст. Пенчева  
Тодор Илк. Хаджиев

при участието на секретаря Мила Д. Тошева  
като разгледа докладваното от Катя Ст. Пенчева Въззивно търговско дело № 20235001000608 по описа за 2023 година

Производството е въззивно по реда на чл.258 и сл. ГПК.

С решение №262/19.06.2023г., постановено по т.д. №5/2023г. по описа на окръжен съд Пловдив, е отхвърлен искът на „Е.Т.“ ЕООД, с ЕИК \*\*\*\*\* против „П.Б.“ ЕООД, ЕИК \*\*\*\*\* за заплащане на сумата 108 603.77лв., дължима за изпълнен инвестиционен технически проект - „Жилищен комплекс с подземен паркинг в поземлен имот с идентификатор \*\*\*\*\*“, кв. С. по плана на гр. П.“, възложен по силата на сключен на 27.07.2019г., договор между „Е.Т. К.“ ЕООД, ЕИК \*\*\*\*\* , в качеството на изпълнител, и „П.Б.“ ЕООД, в качеството на възложител.

„П.Б.“ ЕООД е осъдено да заплати на „Е.Т.“ ЕООД, с ЕИК \*\*\*\*\* сумата 6 176.10лв. неустойка, на основание чл.23 от същия договор, дължима за периода 16.06.2022г. - 05.01.2023г., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 06.01.2023г. до окончателното плащане, както и направените по делото разноски в размер на 13 940.32лв.

С определение №952/16.08.2023г., постановено по реда на чл.248 от ГПК, е оставена без уважение молбата на „П.Б.“ ЕООД за изменение на

решението в частта за разноските.

Срещу постановеното решение е подадена въззивна жалба от ответника в първоинстанционното производство – „П.Б.“ ЕООД. Въззивната жалба е срещу осъдителната част на решението. Изразено е несъгласие с изводите на първоинстанционния съд за наличие на предпоставките за възникване отговорност за неустойка, като са изложени подробно доводи. Иска се отмяна на решението в обжалваната част и постановяване на друго, с което искът за неустойка да бъде отхвърлен. /Във въззивната жалба се съдържат и доводи за недължимост на разноски за първоинстанционното производство, като с нарочна молба от 24.06.2023г. страната е конкретизирала, че в тази си част въззивната жалба има характер на искане по чл.248 от ГПК, но постановеното по този ред определение №952/16.08.2023г. не е обжалвано с частна жалба./

В срока по чл.263 ал.1 от ГПК е постъпил отговор от въззиваемата страна „Е.Т.“ ЕООД, с който въззивната жалба се оспорва изцяло.

С въззивната жалба и постъпилия отговор не са заявени доказателствени искания.

Страните претендират сторените по делото разноски.

Подадената въззивна жалба е допустими, като депозирана в законоустановения срок от надлежна страна и с предписаното от закона съдържание.

Апелативният съд, след като съобрази оплакванията, изложени в жалбите и доводите на страните, с оглед разпоредбите на чл.271 от ГПК и след преценка на събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, на основание чл.235 от ГПК прие за установено следното:

Предмет на обжалване в настоящия процес е валидно и допустимо решение.

Производството пред Окръжен съд – П. е образувано по предявени от „Е.Т.“ ЕООД срещу „П.Б.“ ЕООД обективно съединени иски с правно основание чл.286 от ТЗ, във вр. с чл. 79 във вр. с чл. 266 от ЗЗД, и чл. 92 от ЗЗД. Изложени са фактически твърдения, че на 27.07.2019г. „Е.Т. К.“ ЕООД е подписало с ответното дружество договор за проектиране, съгласно който ответното дружество „П.Б.“ ЕООД е възложило, а „Е.Т. К.“ ЕООД е приело да изготви инвестиционен технически проект - „Жилищен комплекс с

подземен паркинг в поземлен имот с идентификатор \*\*\*\*\*, кв. С. по плана на гр. П.“. Договорена била цена за извършването на проектирането в размер на 111 056,448 евро с ДДС, от които 50%, платими авансово, а остатъкът бил дължим при условията на чл.40 от договора. Авансовото плащане по договора било извършено от ответното дружество в полза на „Е.Т. К.“ ЕООД. С Анекс №1/15.02.2022г. към Договор за проектиране от 27.07.2019г. било уговорено вземането за остатъка от договорената цена по договор за проектиране да бъде заплатен на „Е.Т.“ ЕООД след представянето на разрешение за строеж и подписване на приемо-предавателен протокол. Разрешението за строеж било издадено на 06.12.2021г., а проектната документация била предадена без забележки на ответното дружество на 15.06.2022г., но остатъкът от договорената цена не бил заплатен. Искането, с което е сезиран съдът, е ответното дружество да бъде осъдено да заплати на ищеца сумата 114 757.99лв., от които 108 603,77лв., представляващи незаплатен остатък от възнаграждение по договор за проектиране от 27.07.2019г. и Анекс №1/15.02.2022г. към него и 6 154,22лв., представляващи неустойка за забава върху главница от 108 603,77лв. в размер на законната лихва за периода 16.06.2022г. - 05.01.2023г., ведно със законната лихва върху претендираната главница от деня на подаване на исковата молба - 05.01.2023г.

Предмет на въззивната проверка е вторият обективно съединен осъдителен иск – за сумата от 6 154,22лв., който иск е уважен от първоинстанционния съд. Констатирайки нередовност на исковата молба по тази осъдителна претенция – така, както е формулирана в исковата молба не отговаря на изискването на чл.127 ал.1 т.4 от ГПК, тъй като липсва конкретно изложение на обстоятелства, съответно – яснота относно осъдителната претенция за посочената сума – дали същата се претендира като неустойка на основание договорна клауза или се претендира като обезщетение за забава /законна лихва/ за минал период, липса на яснота относно началния момент на тази претенция, посочен само в петитума на исковата молба – 16.06.2022г., въззивният съд, на основание чл.273, във вр. с чл.129 ал.4 от ГПК и т.4 от ТР №1/17.07.2001г. на ОСГК, т.5 от ТР №1/09.12.2013г. по тълк. д. № 1/2013г. на ОСГТК, е оставил без движение исковата молба. Дадени са указания на ищеца /въззиваема страна в настоящото производство/ - да приведе исковата молба в частта на акцесорната претенция за сумата от 6 176.10лв. в

съответствие с изискването на чл.127 ал.1 т.4 от ГПК, а именно: Да изложи обстоятелства, на които се основава осъдителният иск за сумата от 6 176.10лв. – дали сумата се претендира като неустойка на основание договорна клауза или се претендира като обезщетение за забава /законна лихва/ за минал период; Да изложи обстоятелства относно началния момент на тази претенция – 16.06.2022г.; Да приведе петитума в съответствие с обстоятелствената част на исковата молба.

Ищецът депозира молба вх.№586/23.01.2024г., с която уточнява, че осъдителната искова претенция за сумата от 6 176.10лв. е за неустойка, калкулирана по правилото на чл.23 от Договора за проектиране от 27.07.2019г., в размер на законната лихва върху сумата от 108 603,77лв., която сума е производна от посочената в т.5 от Анекса сума от 90 503,14лв. плюс дължимия ДДС за периода от 16.06.2022г. до 05.01.2023г. /датата на подаване на исковата молба. В уточняващата молба, депозирана във въззивното производство, се съдържа и искане за присъждане на законната лихва върху тази глевница от деня на подаване на исковата молба. Началният момент - 16.06.2022г. се уточнява с оглед клаузата на т.5 от Анекс №1/15.02.2022г. – денят, следващ този на приемо-предавателния протокол, с който е приета работата на проектанта.

В постъпилия в срока по чл.367 ал.1 от ГПК отговор на исковата молба и в отговора на допълнителната искова молба, ответникът е оспорил осъдителния иск за сумата от 6 176.10лв. /не е оспорено задължението за заплащане на остатъка по договора за проектиране и анекса към него, като в хода на първоинстанционното производство е извършено плащане на претендираната сума от 108 603,77лв./. Възраженията по основателността на осъдителния иск за сумата от 6 176.10лв. се свеждат до недължимост на същата, с оглед клаузите на Анекс №1/15.02.2022г. – липса на забава от страна на възложителя по договора за проектиране и кредиторско бездействие, които възражения са възпроизведени и във въззивната жалба. Или защитната позиция на ответника се свежда до обвързващата сила на Анекс №1/15.02.2022г. по отношение на страните в настоящето производство и отричане на обвързващо действие на самия договор от 27.07.2019г.

При така наведените твърдения и възражения от страните, след като съобрази оплакванията, изложени в подадената въззивна жалба, съдът прие за

установено следното:

Няма спор наличието на възникнали правоотношения между ответника и трето неучастващо по делото лице – „Е.Т. К.“ ЕООД, произтичащи от договор за проектиране от 27.07.2019г., по силата на който „П.Б.“ ЕООД е възложило, а „Е.Т. К.“ ЕООД е приело да изготви инвестиционен технически проект - „Жилищен комплекс с подземен паркинг в поземлен имот с идентификатор \*\*\*\*\*, кв. С. по плана на гр. П.“, който договор притежава правните характеристики на договор за изработка. С клаузата на чл.23 от този договор е предвидена неустойка за възложителя, в случай че е в забава за плащане – в размер на законната лихва върху забавеното плащане за всеки просрочен ден, но не повече от 10 процента.

Ищецът „Е.Т.“ ЕООД обаче черпи права от последващ Анекс №1/15.02.2022г. към горепосочения договор. Този анекс е подписан от страните по договора за изработка и ищеца и има характер на тристранно съглашение, регламентиращо самостоятелни права и задължения. Клаузите на чл.1 и чл.2 от този анекс представляват констативна част относно развитието на правоотношенията между страните по договора за изработка - „Е.Т. К.“ ЕООД и „П.Б.“ ЕООД. Едва клаузата на чл.3 от този анекс обективира съвпадение на насрещни волеизявления на подписали го страни: „С настоящия анекс страните се съгласяват, че „Е.Т.“ ЕООД встъпва в договора в качеството на проектант и поема всички права и задължения по него заедно с първоначалния проектант „Е.Т. К.“ ЕООД за изготвянето на инвестиционния технически проект. С подписването на анекса възложителят „П.Б.“ ЕООД одобрява встъпването на „Е.Т.“ ЕООД като проектант по договора за проектиране. С клаузата на чл.5 от анекса страните се договарят остатъкът от обща цена в размер на 90 503,14лв. без ДДС, да бъде платена от възложителя „П.Б.“ ЕООД на „Е.Т.“ ЕООД по банков път след представяне на разрешение за строеж и подписване на приемо-предавателен протокол. Така цитираните клаузи от анекса придават на договорното съглашение характеристики със смесен фактически състав. Клаузата на чл.3 на практика съдържа съвпадение на насрещни волеизявления на изпълнителя по договора за изработка - „Е.Т. К.“ ЕООД и „Е.Т.“ ЕООД наподобяващи възникването на договорна активна и пасивна солидарност /„Е.Т.“ ЕООД поема всички права и задължения по него заедно с първоначалния проектант“. От значение за ангажиране отговорността на ответника по иска и настоящ жалбоподател, в

качеството му на възложител по договора за проектиране от 27.07.2019г. е клаузата на чл.5 от посоченото тристранно съглашение. Тази клауза обективира възникване на права и задължения между ищеца „Е.Т.“ ЕООД и ответника „П.Б.“ ЕООД и те са правото на „Е.Т.“ ЕООД да получи от ответника „П.Б.“ ЕООД остатъка от договореното с договора за проектиране, сключен с неучастващото по делото лице, възнаграждение, а за „П.Б.“ ЕООД е регламентирано задължение да заплати дължимото на изпълнителя по договора за изработка от 27.07.2019г. възнаграждение – не на съконтрахента си по този договор, а на „Е.Т.“ ЕООД. По отношение на така възникналите правоотношения между страните в производството „Е.Т.“ ЕООД и „П.Б.“ ЕООД са приложими именно клаузите на чл.5 от анекса, а те са, че задължението за заплащане на остатъка от общата цена в размер на 90 503,14лв. без ДДС /по договора за проектиране/ става изискуемо след представяне на разрешение за строеж и подписване на приемо-предавателен протокол. Независимо от съдържащата се в чл.3 от анекса договореност между първоначалния проектант „Е.Т. К.“ ЕООД и ищеца „Е.Т.“ ЕООД, клаузата за неустойка на чл.23 от договора за проектиране от 27.07.2019г. не обвързва и не разпростира сила спрямо правоотношенията между страните по делото, възникнали по силата на чл.5 от Анекс №1/15.02.2022г.

Елементите от фактическия състав, който следва да се осъществи, за да възникне основанието за заплащане на неустойка са: наличие на валидно договорно задължение, уговорена неустойка, неизпълнение на задължението – които са кумулативно изискуеми. В настоящия случай е налице валидно договорно задължение между страните в настоящето производство, произтичащо от клаузата на чл.5 от Анекс №1/15.02.2022г. Доколкото правоотношенията между страните в процеса са концентрирани и произтичат само от обективизираната в чл.5 от анекса договореност, то от нея не може да се изведе уговорка за неустойка, за да се коментира следващият кумулативно изискуем елемент от фактическия състав по смисъла на чл.92 от ЗЗД – неизпълнение на уговорено задължение. Клаузата на чл.23 от Договора за проектиране от 27.07.2019г. обвързва и има действие само по отношение на страните по този договор - „П.Б.“ ЕООД – възложител и „Е.Т. К.“ ЕООД – изпълнител. Т.е. клаузата на чл.23 не създава задължение на ответника „П.Б.“ ЕООД спрямо ищеца „Е.Т.“ ЕООД, съответно – не поражда права за последния. А липсата на уговорена неустойка в материалното

правоотношение, възникнало между страните, обосновава неоснователността на осъдителен иск за присъждане на такава. Като е стигнал до извод в обратната насока, първоинстанционният съд е постановил неправилно решение и същото в обжалваната му част следва да бъде отменено. Ето защо въззивната жалба се явява основателна.

По разноските, сторени в първоинстанционното производство:

Първоинстанционният съд е съобразил представения от ищеца списък на разноските по чл.80 от ГПК /л.54/ и е присъдил същите в пълен размер, прилагайки разпоредбата на чл.78, ал.1 от ГПК – 13 940.32лв. Съдът не е уважил възражението на ответника, че решението е постановено при признание на иска /има се предвид първият обективно съединен иск/, с оглед на което разноските следвало да се възложат на ищеца, приемайки и че ответникът е дал повод за завеждане на иска. По същите решаващи аргументи с определение №952/16.08.2023г., постановено по реда на чл.248 от ГПК, окръжният съд е оставил без уважение молбата на „П.Б.“ ЕООД за изменение на решението в частта за разноските. Както се посочи постановеното по реда на чл.248 от ГПК определение №952/16.08.2023г. не е обжалвано с частна жалба и същото е влязло в сила. По тази причина в настоящето производство липсва възможност да се подлага на преценка дължат ли се разноски съразмерно с първия обективно съединен иск, които е отхвърлен, поради извършено в хода на първоинстанционното производство плащане. Предвид изхода от спора пред въззивната инстанция обаче следва да се разпределят разноските по съразмерност – с оглед отхвърляне на иска за сумата от 6 176.10лв. Съразмерно на сумата от 108 603.77лв. /за която искът е отхвърлен, но не поради неоснователност, а поради извършено в хода на производството плащане и по отношение на която съразмерност определение №952/16.08.2023г., постановено по реда на чл.248 от ГПК е стабилизирано/ на ищеца се дължат разноски по реда на чл.78 ал.1 от ГПК в размер на 13 192,73лв. Ето защо и с оглед изхода от спора пред въззивната инстанция, първоинстанционното решение следва да бъде отменено и в частта, с която ответникът е осъден да заплати на ищеца разноски над сумата от 13 192,73лв. до 13 940.32лв.

Съразмерно с отхвърлената част от иска /6 176.10лв./ на ответника се дължат разноски за първоинстанционното производство на основание чл.78 ал.3 от ГПК. Но от тази страна не е представен списък на разноските по чл.80

от ГПК в първоинстанционното производство; в приложеното пълномощно /л.23/ не е уговорено адвокатско възнаграждение, не са представени доказателства за реално сторени разноски.

По разноските, сторени във въззивното производство:

С оглед изхода от спора на жалбоподателя се дължат разноски за въззивното производство в пълен размер, които са: 129,32 лв. – заплатена държавна такса и 2 200 лв. – адвокатско възнаграждение, заплатено в брой съгласно договор за правна защита и съдействие /л.31/ - или общо 2 329,32 лв.

/Предвид разпоредбата на чл.280 ал.3 от ГПК настоящето въззивно решение не подлежи на касационно обжалване./

Водим от изложеното и на основание чл.271 ал.1 от ГПК, П.ският апелативен съд

## **РЕШИ:**

**ОТМЕНЯ** решение №262/19.06.2023г., постановено по т.д. №5/2023г. по описа на окръжен съд П., в обжалваната част, с която „П.Б.“ ЕООД, ЕИК \*\*\*\*\* е осъдено да заплати на „Е.Т.“ ЕООД, с ЕИК \*\*\*\*\* сумата 6 176.10 лв. неустойка, на основание чл.23 от договор, сключен на 27.07.2019г., между „Е.Т. К.“ ЕООД, ЕИК \*\*\*\*\*, в качеството на изпълнител, и „П.Б.“ ЕООД, в качеството на възложител, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 06.01.2023г., както и в частта, с която „П.Б.“ ЕООД е осъдено да заплати на „Е.Т.“ ЕООД разноски за първоинстанционното производство за сумата над 13 192,73 лв. до 13 940.32 лв., вместо което ПОСТАНОВЯВА:

**ОТХВЪРЛЯ** предявения от „Е.Т.“ ЕООД, с ЕИК \*\*\*\*\* срещу „П.Б.“ ЕООД, ЕИК \*\*\*\*\* иск за сумата от 6 176.10 лв. -неустойка, на основание чл.23 от договор, сключен на 27.07.2019г., между „Е.Т. К.“ ЕООД, ЕИК \*\*\*\*\*, в качеството на изпълнител, и „П.Б.“ ЕООД, в качеството на възложител, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 06.01.2023г. – като неоснователен.

**ОСЪЖДА** „Е.Т.“ ЕООД, с ЕИК \*\*\*\*\* да заплати на „П.Б.“ ЕООД, ЕИК \*\*\*\*\* разноски за въззивното производство в размер на 2 329,32 лв.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: \_\_\_\_\_

Членове:

1. \_\_\_\_\_



2. \_\_\_\_\_